

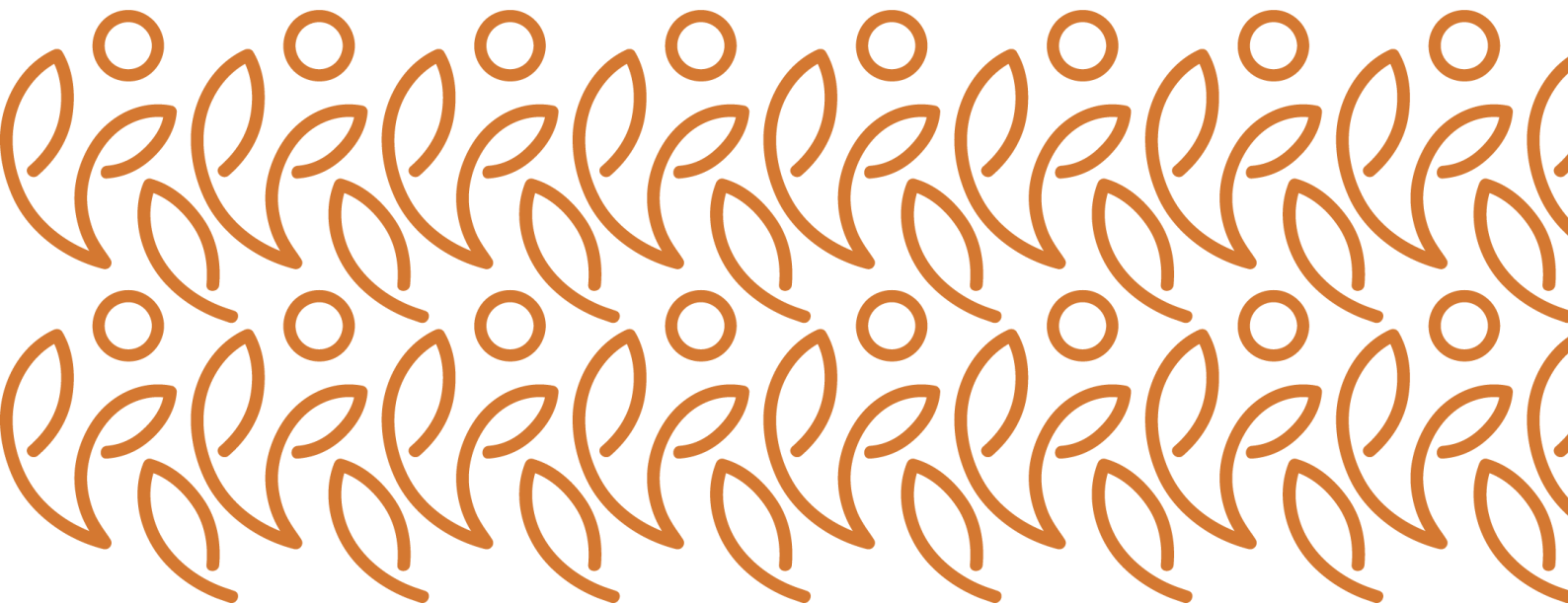
Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen valvontasuunnitelma 2023

Pelastuslaki (739/2011, 79§)

Valmistelija: Pelastuspäällikkö Jani Välimaa

Hyväksyntä: Pelastusjohtaja Harri Setälä

9.1.2023

Sisällys

1.	Valvontasuunnitelma	6
1.1	Valvontasuunnitelman tarkoitus.....	6
1.2	Valvontasuunnitelman valmistelu, hyväksyntä ja valvonta	6
1.3	Valvontasuunnitelman julkisuus ja tiedottaminen.....	6
2	Pelastusviranomaisen valvontavelvoite	7
2.1	Pelastuslain 78§ perustuva valvontatehtävä	7
2.2	Kemikaalilakiin perustuva valvonta	8
2.3	Valvonnan riskiperusteinen kohdentaminen.....	9
3	Palvelutasopäätös vuosille 2021–2024	10
4	Määräaikaiset valvontatehtävät	12
4.1	Asuinrakennuksien ja vapaa-ajan asuntojen valvonta	12
4.2	Yritysten ja laitosten määräaikainen valvonta.....	13
5	Muu valvonta	15
5.1	Rakennusvalvontaviranomaisen lupakäsittely ja erityiset palotarkastukset	15
5.2	Ylimääräiset palotarkastukset.....	16
5.3	Yleisötilaisuuksien valvonta.....	17
5.4	Poistumisturvallisuusselvitykset	17
5.5	Ilmoitukset ilmeisestä palovaarasta tai muusta onnettomuusriskistä	18
5.6	Kemikaalivalvonta.....	19
5.6.1	Henkilöstön resursointi kemikaalivalvonnan eri tehtävissä.....	21
5.7	Asiakirjavalvonta	22
5.8	Jälkivalvonta	22
6	Viranomaisyhteistyö valvonnan suorittamiseksi	23
6.1	Viranomaisyhteistyön perusteet.....	23
6.2	Yhteistyötahoja ja -muotoja	24
7	Valvontaprosessin päivitys jatkuu	25
8	Valvontatyön seuranta.....	26
8.1	Määräperusteinen toteuman seuranta	26
8.2	Laatuperusteinen seuranta.....	27
9	Valvonnan palveluhinnasto	27
10	Valvonnan resurssit.....	28
	LIITE 1: Paloturvallisuuden itsearviointimäärät.....	30
	LIITE 2: Yritys- ja laitospöytäkirjojen A1-A6 suunnitellut valvontamäärät.....	31
	LIITE 3: Yritys- ja laitospöytäkirjojen A1-A6 liitetaulukot.....	32
	LIITE 4: Valvontakohteen määrittäminen.....	39

SANASTO

Nimike	Määritelmä (lähde: kumppanuusverkosto)
Asiakirjavalvonta	Asiakirjavalvontaa ovat dokumenttien perusteella tehdyt lausunnot, viranomaispäätökset ja muut viranomaisen määrittelemät toimenpiteet, jotka kohdistuvat pelastuslaitoksen valvonnan kohteena oleviin rakennuksiin/toiminnallisiin kokonaisuuksiin tai yleisötapahtumiin. Jos asiakirja otetaan vastaan, kirjataan tulleeeksi ja arkistoidaan ilman aktiivista arviointia, sitä ei lasketa asiakirjavalvontasuoritteeksi.
Asiakirjajälkivalvonta	
Eriytinen palotarkastus (rakennuksen käyttöönotto)	Uudisrakennus- tai saneerauskohteessa tehtävä valvontakäynti, jonka rakennusvalvontaviranomainen on määritellyt käyttöönottotarkastuksen ja toiminnan aloittamisen ehdoksi. Eriytinen palotarkastus on luonteeltaan pelastusviranomaisen asiantuntijalausunto rakennusvalvonnalle rakennuksen palo- ja pelastusturvallisuudesta. Ennen varsinaista erityistä palotarkastusta voidaan suorittaa ennakoivia erityisiä palotarkastuksia.
Hallinnollinen pakkokeino	Hallinnollinen pakkokeinosäännösten noudattamatta jättämisestä seuraava toimenpide, jonka viranomaisen kohdistaa toimijaan tai asianosaiseen lainsäädännön noudattamisen varmistamiseksi. Pakkokeinoja voidaan käyttää, kun asianosainen ei ryhdy tarvittaviin toimenpiteisiin määräysten noudattamiseksi, eivätkä muut valvontatoimenpiteet asianosaisen velvoittamiseksi ole riittäviä tai tarkoituksenmukaisia
Ilotulitemyyntipisteen tarkastus	Kemikaaliturvallisuuslain (390/2005) 63 ja 64 § mukainen valvontakäynti, joka kohdistuu pyroteknisten tuotteiden varastointiin kaupan yhteydessä.
Jälkitarkastus	Valvontakäynti, jossa valvotaan, että palotarkastuksessa aiemmin annettuja korjausmääräyksiä on noudatettu. Jälkitarkastus toimitetaan palotarkastuksella annettujen määräaikojen umpeuduttua, ennen seuraavaa määräaikaista palotarkastusta.
Korjausmääräys	Pelastusviranomaisen antama määräys korjata jokin asia.
Kuuleminen	Toiminta, jossa asianosaiselle tai asiaan osalliselle annetaan tilaisuus esittää mielipiteensä tai selityksensä viranomaisen käsiteltävänä olevasta asiasta ja tarvittaessa sellaisista seikoista tai selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisemiseen.

Neuvonta	<p>Pelastusviranomaisen suorittamaa neuvontaa kohteeseen, jolla voi olla vaikutusta tulevaisuudessa muun muassa valvontakäynnillä.</p> <p>Myös neuvottelu kirjataan neuvontana ja asiassa tehdyt päätökset tai ratkaisut kirjataan selostetaan pöytäkirjalle</p>
Palotarkastus ylimääräinen	<p>Pelastusviranomaisen harkinnan mukaan valvontakäynnillä suoritettavaa palotarkastusta, jota ei ole ajoitettu tai kohdennettu valvontasuunnitelmassa.</p> <p>Pelastusviranomaisen harkinnan mukaan suorittama valvontakäynti, jota ei ole ajoitettu ja kohdennettu valvontasuunnitelmassa. Ylimääräisiä ennakoimattomia palotarkastuksia tehdään esimerkiksi seuraavien erityisten syiden vuoksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nuohoojan, tarkastuslaitoksen tai toisen viranomaisen ilmoitus palo- ja henkilöturvallisuuteen liittyvistä puutteista - huomattavaa palovaaraa aiheuttavan rakennus- tai muun työmaan aloittamisen yhteydessä - epäily, että palo- ja poistumisturvallisuudessa tai muussa henkilöturvallisuudessa on oleellisia puutteita - teematarkastukset esim. muiden viranomaisten kanssa - Myös kiinteistön edustajan pyynnöstä suoritettavat palotarkastukset, jotka kuitenkin tehdään vain pelastusviranomaisen harkinnan mukaan.
Palotarkastus määräaikainen	<p>Valvontasuunnitelman mukaisella valvontakäynnillä määrävälein tehtävää pelastusviranomaisen suorittamaa palotarkastusta.</p>
Palotarkastus yleisötilaisuus	<p>Pelastusviranomaisen yleisötilaisuuden dokumenttien ja arvioidun riskin perusteella yleisötilaisuuteen suorittama valvontakäynti, jossa tarkastetaan tapahtuman turvallisuusjärjestelyt.</p>
Tarkastusväli	<p>Tarkastusväli on ajanjakso, joka on riskien arviointiin perustuen määritelty kohteen määräaikaisten palotarkastusten väliseksi ajaksi.</p> <p>Nykyisessä valvontaohjelmassa valvontaväli voi olla välillä 6-120kk. Mikäli kohde on lopettanut toimintansa ja/tai rakennus hylätty, niin voidaan valvontaväliksi valita 999 (ei erillinen valvontakohde)</p>
Vaarallisten kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavan kohteen tarkastus	<p>Kemikaaliturvallisuuslain (390/2005) 27 § mukainen valvontakäynti, joka ei ole kohteen yleinen palotarkastus.</p>

Valvontakohte	Kohde on se, jolle, jota varten tai johon kohdistuen valvontaa tehdään tai valvonta kohdentuu. Kiinteistö yleensä muodostaa yhden valvontakohteen
Valvontakäynti	Kohdekäynti, jonka pelastusviranomaisen tekee valvontakohteeseen kuuluvassa toimipaikassa toiminnan yleistä arviointia varten.
Valvontarekisteri	Pelastuslaitos saa pelastuslain mukaan pitää valvontarekisteriä. Rekisteriin saa tallentaa valvontatehtävien mukaisia, valvontaa varten saatuja tietoja.
Öljylämmityslaitteiston käyttöönotto	Valtioneuvoston asetuksen vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015) 39 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on ilmoitettava pelastusviranomaiselle myös sellaisen sumutuspolttimella varastetun öljylämmityslaitteiston käyttöönotosta, joka ei ole edellyttänyt 33 §:n mukaista ilmoitusta. Tarkastus on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa käyttöönotosta.

1. Valvontasuunnitelma

1.1 Valvontasuunnitelman tarkoitus

Pelastuslaitoksen tulee suunnitella etukäteen sille pelastuslaissa määritellyn valvontavelvoitteen toteuttaminen. Pelastuslain 79 §:n mukaan pelastuslaitoksen on laadittava erityinen valvontasuunnitelma valvontatehtävän toteuttamisesta.

Valvontasuunnitelman tavoitteena on täyttää pelastuslain edellytykset suunnitelmalliselle ja riskiperusteiselle valvonnalle. Valvontasuunnitelma ohjaa pelastuslaitoksen käytännön valvontatyötä. Valvontasuunnitelmassa määritetään säännöllisen valvonnan välit ja muut valvontatehtävän toteuttamiseen vaadittavat toimenpiteet.

1.2 Valvontasuunnitelman valmistelu, hyväksyntä ja valvonta

Valvontasuunnitelman valmistelee määräajoin Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen riskienhallinnan toimialan pelastuspäällikkö ja johtava palotarkastaja.

Valvontasuunnitelman hyväksyy Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen pelastusjohtaja.

Aluehallintovirasto valvoo valvontasuunnitelman toteutumista osana pelastustoimen palvelujen saatavuuden ja tason valvontaa.

1.3 Valvontasuunnitelman julkisuus ja tiedottaminen

Valvontasuunnitelma on julkinen asiakirja. Valvontasuunnitelmassa ei käsitellä arkaluonteisia, salassa pidettäviä asioita.

Valvontasuunnitelman sisällön ja perusteiden osalta riittävä tiedotuskanava on pelastuslaitoksen verkkosivut, joiden kautta alueen asukkailla ja valvontakohteiden edustajilla on mahdollisuus tutustua sen sisältöön. Tämän lisäksi valvontakohteita tiedotetaan valvontasuunnitelman tuomista muutoksista esim. palotarkastuksien yhteydessä.

2 Pelastusviranomaisen valvontavelvoite

2.1 Pelastuslain 78§ perustuva valvontatehtävä

Pelastusviranomaisen tehtävänä on valvoa pelastuslain noudattamista.

Valvontatoiminnan tavoitteena on parantaa ihmisten turvallisuutta ja vähentää onnettomuuksia. Tehtävänä on myös ohjata ja neuvoa ihmisiä, yrityksiä sekä yhteisöjä sekä toimia yhteistyössä näiden kanssa turvallisuuden parantamiseksi.

Pelastuslain (379/2011) 78§ mukaan pelastusviranomaisen tehtävänä on valvoa pelastuslain lukujen 2 ja 3 noudattamista. Valvonnassa korostetaan kohteen oman toiminnan merkitystä turvallisuuden parantamisessa tukemalla omatoimista varautumista. Valvontatoimenpiteiden yhteydessä valvotaan ensisijaisesti:

- 9-10§ rakennusten palo- ja poistumisturvallisuutta
- 11§ pelastusteitä
- 12§ laitteiden kunnossapitoa
- 13§ nuohouksen ja ilmanvaihdon puhdistuksen toteuttamista
- 14§ omatoimisen varautumisvelvoitteen toteutumista
- 15§ pelastussuunnitelman laatimista
- 16§ yleisötilaisuuden pelastussuunnitelmaa
- 17§ palovaroittimen hankintaa ja kunnossapitoa
- 18–21§ hoitolaitosten poistumisturvallisuuden toteutumista
- 22§ turvetuotantoalueiden paloturvallisuutta
- 22b-c§ öljyvarastojen torjuntavalmiutta

Pelastuslain 78 § mukaisilla muilla valvontatehtävän edellyttämällä toimenpiteillä tarkoitetaan erityisesti asiakirjavalvontaa, jonka tarkoituksena on varmistaa pelastuslaissa säädettyjen velvoitteiden noudattaminen kohteessa. Asiakirjoista tehtyjen havaintojen perusteella voidaan käynnistää valvontatoimenpiteitä, esimerkiksi palotarkastuksia. Valvonnan sisältöön kuuluu oleellisena osana myös annettujen korjausmääräysten noudattamisen valvonta. Jälkipalotarkastusten ja asiakirjojen perusteella toteutetun jälkivalvonnan arvioidaan parantavan valvonnan vaikuttavuutta.

Onnettomuuksia voidaan ehkäistä ja seurauksia lieventää tehokkaasti ennalta seuraavin toimenpitein:

- Valvontaa kohdennetaan riskiperusteisesti sinne, missä onnettomuuksia on tapahtunut eniten tai missä tapahtuessaan onnettomuus aiheuttaisi merkittäviä omaisuus-, henkilö- tai ympäristövaikutuksia.
- Mitä paremmin yksittäiset ihmiset, yritykset ja yhteisöt osaavat toimia, sitä pienemmiksi onnettomuuden aiheuttamat vahingot jäävät.
- Toimintakuntoiset rakenteelliset ja palotekniset järjestelmät rajoittavat vahinkoja tehokkaasti ja turvallisesti.
- Pelastuslaitoksen toimintaedellytykset huomioimalla voidaan vaikuttaa viranomaisten antaman avun vaikuttavuuteen ja pelastushenkilöstön työturvallisuuteen.

2.2 Kemikaalilakiin perustuva valvonta

Pelastusviranomaisen on valvottava vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 115§ mukaan vaarallisten kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia tai säilytystä, jollei sen valvonta 23 §:n 2 momentin perusteella kuulu turvatekniikan keskukselle. Lisäksi pelastusviranomaisen tulee valvoa pyroteknisten välineiden varastointia kaupan yhteydessä ja luovutusta yksityiseen kulutukseen.

Lain (390/2005) 27§:n mukaan Pelastusviranomaisen on tarkastettava vaarallisten kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavien tuotantolaitosten toimintatavat ja teknisen toteutuksen vaatimustenmukaisuus. Pelastusviranomaisen valvonnan tarkoituksena on ehkäistä ja torjua vaarallisten kemikaalien sekä räjähteiden käytöstä, varastoinnista, säilytyksestä ja muusta käsittelystä aiheutuvia henkilö-, ympäristö- ja omaisuusvahinkoja. Valvonnan tarkoituksena on lisäksi edistää yleistä turvallisuutta.

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015) 40§:n mukaan pelastusviranomaisen tulee tarkastaa vähäistä teollista käsittelyä tai varastointia harjoittava tuotantolaitos pelastuslain 79 §:n mukaisen valvontasuunnitelman mukaisesti.

2.3 Valvonnan riskiperusteinen kohdentaminen

Valvonnan riskiperusteiseen kohdentamiseen voidaan hyödyntää pelastustoimen toimenpiderekisteristä (Pronto) saatavia tietoja. Toimenpiderekisteriin tallennetaan tietoja muun muassa tapahtuman sijaintiin, tapahtuman tyyppiin, onnettomuuden aiheutumiseen, onnettomuuden seurauksien kehittymiseen, pelastustoimintaan ja pelastusviranomaisen suorittaman palontutkintaan liittyen. Tietojen avulla voidaan mahdollisesti havaita esimerkiksi toistuvuus onnettomuuksien tapahtumapaikoissa tai kohonnut taajuus onnettomuuksien syntymekanismissa tai -tyypissä. Havaintojen perusteella valvontaa voidaan kohdistaa esimerkiksi sijaintiin, toimintoon tai syntymekanismiin perustuen.

Säännöllisten valvontatoimenpiteiden suunnittelussa käytetään Pelastuslaitosten Kumppanuusverkoston tilastolliseen tarkasteluun pohjautuvaa mallia (liite 3). Mallissa tarkoituksenmukaiset valvontavälit on arvioitu erityyppisten kohteiden syttymistäajuustiheyksistä ja vahinkojen odotusarvosta. Valvottavat kohteet on Etelä-Pohjanmaan alueelta luokiteltu malliin pohjautuen. Yksittäisen valvottavan kohteen valvontataajuutta voidaan mallin keskimääräiseen arvoon verrattuna tihentää tai harventaa kohteesta saatujen valvonnan havaintojen ja arvioiden, tunnistettujen riskitekijöiden, valvontakohteen muiden olosuhteiden tai esimerkiksi tapahtuneiden onnettomuuksien perusteella.

Valvonnan kohdentamista tehdään myös pelastusviranomaisen pelastustoiminnassa tekemien omien havaintojen, saatujen ilmoitusten tai asiakkaiden pyyntöjen perusteella. Pelastusviranomaisen vastaanottamia ilmoituksia ovat esimerkiksi Pelastuslaki 379/2011 42 § mukaiset ilmoitukset palonvaarasta tai muusta onnettomuusriskistä. Valvontaa voidaan kohdentaa riskiperusteisesti myös asiakirjavalvonnan havaintoihin tai nuohoojien tekemiin vikailmoitukseen perustuen.

3 Palvelutasopäätös vuosille 2021–2024

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen johtokunta on hyväksynyt kokouksessaan 1.12.2020 palvelutasopäätöksen vuosille 2021–2024.

Tavoite:

Valvontatoiminnan avulla on kehitetty palotarkastuskohteiden turvallisuuskulttuuria ja vähennetty onnettomuuksien määrää ja vaikutuksia.

Samalla pyritään vastaamaan pelastustoimen kansalliseen strategiaan - *Turvallinen ja kriisinkestävä Suomi - pelastustoimen strategia vuoteen 2025*, jonka kansalliseksi tavoitteeksi on kirjattu muun muassa että,

- Pelastustoimi on siviilivalmiuden vahva yhteen sovittaja ja luotettu yhteistyökumppani.
- Palvelut on järjestetty laadukkaasti, kustannustehokkaasti ja yhdenmukaisesti.
- Jokainen on tietoinen ja kantaa vastuunsa omasta ja yhteisönsä turvallisuudesta sekä ympäröivästä turvallisuudesta.

Päätös palvelutasosta 2021–2024

- Valvontasuunnitelmassa määriteltyjen tehtävien resurssina toimii koko henkilökunta valvontasuunnitelman mukaan. Pelastuslaitoksella on nimettyä johtava palotarkastaja.
- Valvontasuunnitelmaan päätettävät perusteet palotarkastusväleistä:
 - Asuinrakennuksissa ja paloturvallisuuden kannalta niihin rinnastettavissa kohteissa valvontavälinä on kymmenen vuotta. Valvonta suoritetaan paloturvallisuuden itsearviointina
 - A1-A6 kohteiden valvontaväliksi määritellään 1-10 vuotta.
 - Edellisten määrittelyjen ulkopuolelle jäävät kohteet tarkastetaan tarvittaessa
- Valvontasuunnitelmaan päätettävät toteumalle % asetettavat tavoitteet:
 - valvontatehtävät A1-A6 kohteissa on suoritettu vuosittain 90 % valvontasuunnitelman mukaisesta määrästä.
 - paloturvallisuuden itsearviointi asuinrakennuksissa ja paloturvallisuuden kannalta niihin rinnastettavissa kohteissa on suoritettu vuosittain 85 % valvontasuunnitelman mukaisista määrästä.
- Valvontatoiminnan organisointia ja resursointia eri viranhaltijaryhmissä tehostetaan, tavoitteena palvelujen ja tarpeen parempi kohtaaminen riippumatta viranhaltijoiden asemapaikasta.
- Valvontatoiminnan resursseja kohdennetaan tarvittaessa tunnistettuihin onnettomuusuhkiin ja vaikuttavuuteen perustuen.
- Kehityssuunnitelman kehityskohde 2

Kuva 1: Palvelutasopäätöksen 2021-2024 tavoite ja päätös palvelutasosta

Palvelutasopäätöksen perusteella valvontatoiminnan resurssina toimii koko henkilöstö. Valvonnan suorittamista organisoij, ohjaa ja toteumaa seuraa johtava palotarkastaja.

Palvelutasopäätöksen 2021-2024 perusteella Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos on organisoinut ja ottanut vuoden 2022 aikana käyttöön "päivystävän palotarkastajan". Päivystävälle palotarkastajalle on pyritty ohjaamaan kansalaisten asiakaspalvelun luontoiset pienkohteita koskettavat puhelut ja sähköpostit onnettomuuksien ehkäisyyn liittyen. Päivystävän palotarkastajan työaika on resursoitu pelastuslaitoksen palotarkastajista. Päivystävän palotarkastajan tehtäväkuva on määritelty tarkemmin erillisellä ohjeella.

Valvontahenkilöstön omia suunniteltuja yhteisiä koulutuksia jatketaan vuonna 2021 aloitetun toimintamallin mukaisesti 4-5krt vuodessa. Valvontakoulutuksissa valvontahenkilöstölle koulutetaan säädöksiin perustuvia pelastuslaitoksen yhteisiä linjauksia. Tavoitteena on laadukkaampi ja yhdenmukaisempi asiakaspalvelu ja osaavampi valvontahenkilöstö. Lisäksi osallistutaan valtakunnallisiin koulutuksiin mahdollisuuksien mukaan.

4 Määräaikaiset valvontatehtävät

4.1 Asuinrakennuksien ja vapaa-ajan asuntojen valvonta

Asuinrakennusten ja vapaa-ajanrakennusten ohjeellinen valvontaväli on kymmenen vuotta. Valvonnan suoritustapa on paloturvallisuuden itsearviointi.

Omakotitaloihin ja vapaa-ajan rakennuksiin suunnatun paloturvallisuuden itsearviointin toimintamallin tavoitteena on kiinteistönomistajan turvallisuustiedon ja -asenteiden parantaminen niin, että se ohjaa asukkaan havainnoimaan kodin tai vapaa-ajan asunnon paloturvallisuuspuutteet ja korjaamaan ne välittömästi ja omatoimisesti.

Taloyhtiön kaikkien eri huoneistojen valvontaan ei ole tällä hetkellä toimivaa ratkaisua, eikä toisaalta myöskään resurssia kaikkien asuntojen tarkistamiseen palotarkastajan toimesta. Taloyhtiöiden osalla itsearviointi kohdennetaankin taloyhtiön velvoitteisiin. Tavoitteena on taloyhtiön isännöitsijän ja taloyhtiön hallituksen turvallisuustiedon ja -asenteiden parantaminen niin, että se ohjaa asukkaan havainnoimaan taloyhtiön paloturvallisuuspuutteet ja korjaamaan ne välittömästi ja omatoimisesti. Asiassa on huomioitu pelastuslain arvioidut muutokset taloyhtiöiden velvoitteiden osalta.

Mikäli taloyhtiössä on hätäkeskuksen valvontaan kytkettyjä paloteknisiä laitteita, valvotaan turvallisuustekniikka lisäksi määräaikaisella palotarkastuksella. Yleensä näissä kohteissa on keskimääräistä asumista korkeampi riskitaso, kuten esimerkiksi usean rakennuksen yhteinen maanalainen suuri pysäköintilaitos tai kohde on puukerrostalo.

Valvontasuunnitelmassa esitetään kalenterivuonna suunniteltujen paloturvallisuuden itsearviointitoimenpiteiden määrä. Etelä-Pohjanmaalla on arviolta noin 75000 käytössä olevaa asuinrakennusta ja vapaa-ajanrakennusta, jolloin vuosittainen valvontamäärä on 7500 kpl/vuosi. Lukua täsmennetään ja tarkennetaan vuosittain.

Valvontatavoitteet on määritelty kulloinkin hyväksytyssä Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksessä, joka osaltaan ohjaa valvontasuunnitelmaa.

Paloturvallisuuden itsearviointin käyttö ei siirrä valvonnan vastuuta asukkaille vaan vastuu valvonnan toteuttamisesta on pelastuslaitoksella. Pelastusviranomaisen arvioi itsearviointin perusteella tarvittavat valvontatoimenpiteet. Kiinteistöt, joista itsearviointi ei palaudu, valvotaan valvontakäynnin avulla.

Tarkemmin prosessi määritellään Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen paloturvallisuuden itsearviointista annetussa erillisessä ohjeessa: "Ohje paloturvallisuuden itsearviointista Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksessa".

4.2 Yritysten ja laitosten määräaikainen valvonta

Yritys- ja laitospöhteiden valvontavälin määrittelyssä hyödynnetään pelastuslaitosten kumppanuusverkoston valvontasuunnitteluohjetta. Siinä keskimääräisten valvontavälien määrittämisessä on hyödynnetty tutkittua tietoa erityyppisten pöhteiden tulipalon aiheuttamista omaisuusvahinkoriskeistä. Omaisuusvahinkoriskien lisäksi on arvioitu suuronnettomuuden henkilöriskin mahdollisuutta sekä pyritty huomioimaan merkittävien kulttuuri- ja ympäristöarvojen riskit.

Valvontasuunnitteluohjeessa yritys- ja laitospöhteet on jaettu kohdeluokkiin A1-A6. Kohdekohtainen valvontaväli riippuu pöhteen tosiasiallisista riskeistä ja palotarkastuksilla tehdyistä huomioista. Esimerkiksi hyvin toimiva omavalvonta tai vastaava muu pöhteessä tehtävä sisäinen valvonta ja hyvä turvallisuuskulttuuri sekä turvallisuusjohtaminen ovat omiaan pienentämään riskiä ja tätä kautta pidentämään valvontaväliä. Toisaalta toimijan laiminlyönnit ja pöhteessä tapahtuneet onnettomuudet voivat olla peruste tihentää tarkastusväliä.

Valvontasuunnitelmaohjeen valvontapöhteiden periaatteelliset tarkastusvälit on esitetty taulukoissa A1-A6. Taulukoiden A1-A6 harmaa palkki osoittaa suositellut minimi- ja maksimitarkastusvälit. Harmaan palkin numeroarvo kertoo suositellun keskimääräisen tarkastusvälin. Valvontasuunnitelmassa voidaan tarvittaessa painottaa jotain kohderyhmää, jossa on havaittu riskejä tai johon kohdistetaan esim. valtakunnallista turvallisuuskampanjointia.

Pöhteen tarkastusväliksi ei tule käytännössä muodostumaan läheskään joka pöhteessä esim. tasan 24 kk. Hyvänä käytäntönä voidaan pitää valvontakäynnin ajankohdan pysymistä ± 3 kk sisällä suunnitellusta, kuitenkin siten, että ajankohta osuu oikealle kalenterivuodelle. Mikäli valvontaa ei ehditä suorittamaan suunnitellun kalenterivuoden aikana, tulee se huomioida seuraavan vuoden suunnitelmassa.

A1-kohteet ovat ympärivuorokautisessa käytössä olevia rakennuksia, jotka koostuvat pääosin hoitolaitoksista sekä majoitusliike- ja asuntolatyypisistä rakennuksista. Näissä kohteissa asuvien, hoidettavien tai huollettavien kyky omatoimiseen pelastautumiseen on heikentynyt (esimerkiksi hoitolaitokset sekä palvelu- ja tukiasuminen) tai niissä asuu lyhytaikaisesti henkilöitä, jotka eivät tunne tiloja ja niiden turvallisuusjärjestelyjä. Valvonnan pääpainopiste on kohteissa, joissa on suuri henkilövahingon riski ja ne ovat siten velvollisia poistumisturvallisuusselvityksen laatimiseen. Valvontavälin määrittelyyn vaikuttavat myös kohteen suojaustaso sekä aiemmilla valvontakerroilla tehdyt havainnot kohteen turvallisuustasosta.

A2-kohteet ovat opetusrakennuksia. Näihin kuuluvat päiväkodit, peruskoulut, keskiasteen oppilaitokset, korkeakoulut sekä muut opetusrakennukset. Näissä kohteissa todennäköisyys tulipalon syttymiseen ei ole erityisen suuri, mutta henkilömäärä on usein suuri tai muuten huomioitava. Opetusrakennuksissa onnettomuusriskit liittyvät vahvasti ihmisten toimintaan, ja niissä turvallisuusviestinnän merkitys valvonnan ohella on suuri.

A3-kohteet ovat kokoontumis- ja liikerakennuksia. Valvonnan painopiste on suurissa ja keskisuurissa kohteissa, joissa syttynyt palo voi levitä laajalle alueelle ja aiheuttaa erityisen suurta vaaraa henkilöturvallisuudelle tai huomattavia omaisuusvahinkoja. Näitä ovat esimerkiksi kauppakeskukset, tavaratalot, ravintolat ja julkiset kokoontumISRakennukset.

A4-kohteet ovat teollisuus- ja varastorakennuksia. Valvonnan painopiste on suurissa ja keskisuurissa kohteissa, joissa todennäköisyys tulipaloon tai muuhun onnettomuuteen on huomattavasti tavanomaista korkeampi ja seurausvaikutukset suuria. Kohteet ovat myös haasteellisia pelastustoiminnan kannalta

A5-kohteet ovat maatalouskohteita. Etelä-Pohjanmaalla tapahtuu vuosittain useita maataloille kohdentuvia tulipaloja, joissa vahingot ovat suuria. Valvontaa painotetaan suuriin ja keskisuriin tiloihin, joilla on ympäristölupa sekä pelastussuunnitelman laadintavelvoite.

A6-kohteet ovat muut rakennukset, jotka eivät kuulu edellisiin ryhmiin. Tämä sisältää muun muassa jakeluasemat ja turvetuotantoalueet. Lisäksi luokkaan kuuluvat vaarallisia kemikaaleja laajamittaisesti käsittelevät ja varastoivat kohteet (ns. Seveso-kohteet) sekä infrastruktuurin kannalta merkittävät kohteet. Valvonnan pääpainopistealue tässä kohderyhmässä on vaarallisia kemikaaleja varastoivissa ja käsittelevissä kohteissa. Näillä kohteilla on suuri henkilö, omaisuus- tai ympäristövahingon riski ja ne ovat haasteellisia pelastustoiminnan kannalta.

5 Muu valvonta

Määräajoin toistettavien valvontakäyntien lisäksi pelastuslaitos suorittaa valvontaa, jonka määrään pelastuslaitos ei yksin omilla toimillaan voi vaikuttaa. Tällaista epäsäännöllistä valvontaa ovat mm. erityiset palotarkastukset, pyynnöstä tehtävät tarkastukset, asiakirjojen käsittely ja päätösvalmistelu, havainnot paloturvallisuus- ja onnettomuusriskeistä, yleisötilaisuuden palotarkastukset sekä hallinnollisten pakkokeinojen menettelyt.

5.1 Rakennusvalvontaviranomaisen lupakäsittely ja erityiset palotarkastukset

Pelastuslaitos osallistuu asiantuntijaviranomaisena esimerkiksi rakennuslupakäsittelyyn, jossa toimivaltainen viranomainen on kunnan rakennusvalvontaviranomainen. Toiminnan tarkoituksena on varmistaa rakenteellisten paloturvallisuusratkaisujen asianmukainen suunnittelu ja toteutus sekä pelastustoiminnan edellytykset.

Myös lupakäsittelyä edeltävään suunnittelun ohjaukseen osallistutaan tarvittaessa. Pelastusviranomaisen rooli on ohjata suunnittelua ja valvoa turvallisuuden toteutumista pelastuslain näkökulmasta. Pelastusviranomainen ei toimi suunnittelijana.

Pelastusviranomainen suorittaa erityisiä palotarkastuksia palo- ja poistumisturvallisuuden tai pelastustoiminnan edellytysten kannalta haasteellisiin uudis- ja korjausrakentamiskohteisiin. Erityinen palotarkastus on valvontakäynti, joka tehdään yleensä samaan aikaan tai juuri ennen rakennusvalvontaviranomaisen käyttöönottoa edeltävää katselmusta.

Edellä oleviin tapauksiin sovelletaan alla olevaa listausta:

- asuinrakennuksiin, joissa on vähintään kolme asuinhuoneistoa;
- Omakotitalot ja vapaa-ajan rakennukset, mikäli niihin tulee kiinteään polttoaineen lämmitysjärjestelmää.
- Omakotitalot ja vapaa-ajan rakennukset, mikäli niihin liittyy tavanomaista vaativampia turvallisuuteen liittyviä järjestelyjä
- pelastuslain 18 §:ssä tarkoitettuihin kohteisiin;
- kouluihin, oppilaitoksiin ja muihin vastaaviin opetuksessa käytettäviin tiloihin;
- lastensuojelulaitoksiin ja koulukoteihin sekä päiväkoteihin, perhepäiväkoteihin ja muihin lasten ryhmämuotoisen hoidon järjestämisessä käytettäviin tiloihin lukuun ottamatta yksityisiä asuntoja;
- majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetussa laissa (308/2006) tarkoitettuihin majoitusliikkeisiin sekä ulkoilulaissa (606/1973) tarkoitetuille leirintäalueille ja tilapäisille leirintäalueille;

- tiloihin, joita käytetään vähintään 20 henkilön tilapäiseen joukkomajoitukseen;
- kirkkoihin, kirjastoihin, urheilu- ja näyttelyhalleihin, teattereihin, liikenneasemille, messualueille, moottoriradoille, huvipuistoille sekä edellä mainittuja vastaaviin kokoontumispaikkoihin;
- kauppakeskuksiin ja vastaaviin tiloihin sekä yli 400 neliömetrin myymälöihin;
- yli 50 asiakaspaikan ravintoloihin ja vastaaviin tiloihin;
- yli 1500 neliömetrin teollisuus-, tuotanto- ja varastorakennuksiin;
- ympäristönsuojeluasetuksen (169/2000) 1 §:n mukaisiin ympäristölupaa edellyttäviin eläinsuojiin;
- kohteisiin, joissa vaarallisen kemikaalin vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia saa harjoittaa vain tekemällä siitä vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 24§:ssä tarkoitetun ilmoituksen;
- kulttuuriomaisuuden suojelua koskevissa Suomea sitovissa kansainvälisissä sopimuksissa kulttuuriomaisuudeksi määriteltyihin ja sitä sisältäviin rakennuksiin ja kohteisiin sekä muihin lakien ja asetusten nojalla kulttuuriomaisuutena suojeltuihin rakennuksiin ja kohteisiin;
- työpaikkatiloihin, joissa työntekijöiden ja samanaikaisesti paikalla olevien muiden ihmisten määrä on yleensä vähintään 50;
- yli 100 metriä pitkiin yleisessä käytössä oleviin tunneleihin.
- Tuulivoimaloiden käyttöönotto
- Kiinteistöihin joissa väestönsuoja on kuulunut rakennusluvan piiriin

5.2 Ylimääräiset palotarkastukset

Ylimääräisen palotarkastuksen suorittamisesta päättää pelastusviranomainen harkintansa jälkeen esim. kiinteistön lukuisten erheellisten paloilmoitusten vuoksi.

Pelastuslaitos saa ajoittain yksityishenkilöiltä ja muilta tahoilta ilmoituksia ja yhteydenottoja, joissa pyydetään pelastusviranomaiselta valvontatoimenpiteitä ilmoitettuun kohteeseen. Näissä tapauksissa pelastusviranomainen arvioi ilmoitettavan asian kuulumisen sen toimivaltaan ja pyrkii ratkaisemaan tilanteen lievintä mahdollista keinoa käyttäen. Tarvittaessa käynnistetään valvontaprosessi ja valitaan soveltuva valvontamenetelmä. Pelastuslaitokselta ei voi kuitenkaan tilata valvontatoimenpiteitä, vaan päätöksen valvonnan käynnistämisestä tekee aina viranomainen.

Pelastusviranomaisen voi suorittaa tarkastuksia myös ennen rakennuksen käyttöönottoa. Tällöin tarkastuksessa on huomioitava, että rakennuslupaan liittyvistä asiakohdista vastuuviranomainen on rakennusvalvontaviranomainen.

Nuohoojilla on velvollisuus ilmoittaa tulisijoissa, savuhormeissa ja kattoturvarusteissa havaitsemistaan vioista ja puutteista pelastusviranomaiselle. Tällöin pelastusviranomaisen tekee ylimääräisen palotarkastuksen, jossa esimerkiksi tulisija asetetaan tarvittaessa lämmityskieltoon ja annetaan korjausmääräys. Rakentamiseen liittyvät hormikatselmukset kuuluvat rakennusvalvontaviranomaisen tehtäviin.

5.3 Yleisötilaisuuksien valvonta

Pelastuslaitos arvioi pelastuslain 16 §:n mukaisesti sille toimitetut yleisötilaisuuden pelastussuunnitelmat. Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelman arviointi toimitetaan asiakkaalle kirjallisesti. Käsittelyprosessin yhteydessä tehdään myös tarvittavat päätökset pyroteknisten tehosteiden käytöstä yleisötilaisuuksissa ja annetaan lausuntoja poliisille ammattimaisten iletulitusnäytösten järjestämisestä.

Yleisötilaisuuden turvallisuusjärjestelyjen toteutumista valvotaan tarvittaessa yleisötilaisuuden palotarkastuksella. Päätös yleisötilaisuuden palotarkastuksen suorittamisesta tehdään pelastussuunnitelman arvioinnin yhteydessä. Tarkastuksia suoritetaan yleisötilaisuuksiin, joiden voidaan arvioida olevan haasteellisia palo- ja poistumisturvallisuuden tai pelastustoiminnan edellytysten suhteen henkilömäärän tai tilaisuudessa harjoitettavan toiminnan vuoksi.

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos on määritellyt suunnitelmia käsittelevät pelastusviranomaiset ja kuvannut käsittelyprosessin *"pelastuslaitoksen toimintamallit yleisötilaisuuksiin"*. Prosessiin on vuoden 2022 aikana määritelty yhteinen toimintamalli päivystävistä palomestareista, heille sähköposti ja toimintamalli. Prosessia tullaan päivittämään vielä kevään 2023 aikana.

5.4 Poistumisturvallisuusselvitykset

Pelastuslain 18–21§ velvoitteen piiriin kuuluissa rakennuksissa on toiminnanharjoittajan laadittava selvitys siitä, miten rakennuksen tai tilan käyttötapa ja henkilöiden rajoittunut, heikentynyt tai poikkeava toimintakyky sekä muut poistumisturvallisuuteen vaikuttavat tekijät otetaan huomioon tulipaloihin ja muihin vaaratilanteisiin varautumisessa ja poistumisjärjestelyissä (poistumisturvallisuusselvitys).

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos on laatinut asian käsittelemiseksi ohjeen: *"Ohje poistumisturvallisuusselvityksen käsittelemiseen"*. Pelastuslain 18–21§ asiakohdat käsitellään edellä mainitun ohjeen mukaisesti.

5.5 Ilmoitukset ilmeisestä palovaarasta tai muusta onnettomuusriskistä

Pelastuslain 379/2011 42§ mukaan, jos viranomaiset virkatoimiensa yhteydessä havaitsevat tai muutoin saavat tietää rakennuksessa, asunnossa tai muussa kohteessa ilmeisen palonvaaran tai muun onnettomuusriskin, heidän tulee mahdollisten salassapitosäännösten estämättä ilmoittaa asiasta alueen pelastusviranomaiselle. Ilmoitusvelvollisuus koskee myös kuntaa, muuta julkisyhteisöä ja näiden palveluksessa olevaa henkilöstöä sekä lain 18 §:n 2 momentissa tarkoitettua hoitolaitoksen ylläpidosta ja palvelu- ja tukiasumisen järjestämisestä huolehtivaa toiminnanharjoittajaa ja tämän palveluksessa olevaa henkilöstöä.

Säädöksen tavoitteena on mahdollistaa eri viranomaisten järjestelmiin kertyvän tiedon sekä havaintojen välittäminen asiasta vastaavalle viranomaiselle siten, että tieto tallentuu ja velvoittaa toimivaltaisen viranomaisen reagoimaan tarvittavalla tavalla. Tämä tarkoittaa, että pelastusviranomaisen on aina reagoitava tehtyyn ilmoitukseen.

Ensisijainen ilmoitustapa on pelastustoimen yhteinen sähköinen lomake, johon on linkki pelastuslaitoksen kotisivuilla. Mikäli ilmoitus tehdään puhelimella, postitse tai sähköpostilla, ilmoituksen vastaanottava pelastusviranomaisen kirjaa tiedot ilmoituslomakkeelle.

Arvioituaan ilmoituksen sisällön, pelastusviranomaisen tekee päätöksen siitä, käynnistetäänkö ilmoituksen perusteella valvontaprosessi. Koska kyse on ilmeisen palonvaaran tai muun onnettomuusriskin torjunnasta, on aiheellisen ilmoituksen johdosta valvontaprosessi käynnistettävä viipymättä. Valvontatehtävä alkaa käytännössä yhteydenotolla ilmoittajaan ja lisätietojen selvittämiseksi. Näiden perusteella arvioidaan yhteistyöviranomaisten tarve valvonnan suorittamiseksi.

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos on laatinut asian käsittelystä koulutusmateriaalin muotoon ohjeen *"Pelastuslaki 42§ mukaiset ilmoitukset"*. Ohjetta täydennetään prosessiohjeen muotoon vuoden 2022 aikana.

5.6 Kemikaalivalvonta

Laissa vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005) ja annetuissa alemmissa säädöksissä on säädetty alueen pelastusviranomaiselle valvontatehtäviä ja erilaisten ilmoitusten käsittelyä. Pelastusviranomainen toimii lain vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 115 §:n mukaisena valvontaviranomaisena ja tekee asetuksen (685/2015) 33 § ja 34 § mukaiset käyttöönottotarkastukset vähäisen teollisen käsittelyn ja varastoinnin osalta.

Pelastusviranomaiset toimivat valvontaviranomaisena lain (390/2005) 115§ mukaisesti, kun on kyse:

1. vaarallisten kemikaalien vähäisestä teollisesta käsittelystä ja varastoinnista tai säilytyksestä, jollei toiminta ole osa 23 §:n 2 momentissa tarkoitettua toiminnallista kokonaisuutta, jolloin sen valvonta kuuluu Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle;
2. yksityiseen kulutukseen hyväksytyjen ilotulitteiden ja vähäistä vaaraa aiheuttavien muiden pyroteknisten tuotteiden varastoinnista kaupan yhteydessä tai niiden luovutuksesta yksityiseen kulutukseen;
3. räjähteiden ja vaarallisten kemikaalien käytöstä erikoistehosteena 81 §:ssä mainituissa tilaisuuksissa.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes ohjaa ja yhtenäistää (390/2005) 116 §:n perusteella pelastusviranomaisten ja poliisin toimintaa tämän lain säännösten noudattamisen valvonnassa.

Käytännössä pelastusviranomaisen valvontavastuu kattaa esimerkiksi seuraavia tehtäviä;

- vähäistä kemikaalien käsittelyä ja varastointia
- nestekaasun käyttöä ja varastointia
- maakaasun käyttöä
- öljylämmityslaitteistojen asennusta
- maanalaisten öljysäiliöiden tarkastustoimintaa
- räjähteiden varastointia ja osin räjähteiden varastointia sekä pyroteknisten tuotteiden varastointiin kaupan yhteydessä tai luovutukseen yksityiseen kulutukseen

Nestekaasukohteiden käyttöönottotarkastukset suoritetaan valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015) 37 §:n ja 38 §:n mukaisesti.

Öljylämmityslaitteistot käyttöönottotarkastukset suoritetaan valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015) 39 §:n mukaisesti. Olennaisena muutoksena pidetään, mikäli öljylämmityslaitteistoon vaihdetaan öljysäiliö, jolloin valvontakäynnillä varmistetaan vanhan öljysäiliön asianmukainen poistaminen ja uuden asianmukainen asennus.

Maanalaisten polttoainesäiliöiden tarkastukset suoritetaan kauppa- ja teollisuusministeriön päätös maanalaisten öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksista (344/1983) mukaisesti ja valvonta on asiakirjavalvontaa, joka suoritetaan pelastusviranomaiselle toimitettujen pöytäkirjajäljennösten perusteella. Mikäli tarkastuspöytäkirjan perusteella voidaan arvioida tapahtuneen tai uhkaavan tapahtua öljyvahinko (C tai D-luokka), tulee pelastusviranomaisen suorittaa kohteeseen valvontakäynti (ylimääräinen palotarkastus).

Pelastusviranomainen toimii lain vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 115 §:n mukaisena valvontaviranomaisena pyroteknisten tuotteiden varastoinnissa kaupan yhteydessä ja tai luovutuksessa yksityiseen kulutukseen. Pelastusviranomainen voi kieltää ilotulitteiden myynnin 111 §:n perusteella.

Pelastusviranomaisella on oikeus osallistua 30 §:n mukaiseen turvallisuus- ja kemikaaliviraston käyttöönottotarkastukseen sekä 28 §:n tarkastusohjelman mukaisiin tarkastuksiin. Pelastuslaitoksen kemikaalivalvonnan vastuuhenkilö toimii tällöin yhteyshenkilönä Tukes lupakohteisiin ja osallistuu tarvittaessa Tukes tarkastuksille.

5.6.1 Henkilöstön resursointi kemikaalivalvonnan eri tehtävissä

Määräaikaisen palotarkastuksen yhteydessä tehtävä kemikaalivalvonta

Resurssina toimii koko A1-A6 valvontaa suorittava henkilöstö

Esimerkkejä kohteista:

- Maatilojen palotarkastuksella polttoöljyt ja muut kemikaalit
- Nestekaasu kaupan myynnin yhteydessä
- Ilotulitemyynti kaupan yhteydessä
- Polttoaineen jakeluasemien määräaikaisvalvonta
- Yleisötilaisuuksien pyrotekniikan

Erillinen kemikaalivalvonta:

Työjohtovastuu palopäällikkö Marko Latvala. Resurssina kemikaalitarkastaja Santtu Lahma ja lisäksi palotarkastaja Jarkko Hautala avustaa tarvittaessa. Kohteet suunnitellaan valvontarekisteriin erillisinä sisäisinä valvontakohteina palopäällikön toimesta (ER KEM). Näiden kohteiden valvonnassa keskitytään kemikaalien valvontaa ja muu asiat valvotaan erillisellä määräaikaisella palotarkastuksella.

Esimerkkejä kohteista:

- Alle Tukes luparajan jäävät kohteet, jotka kuitenkin ovat selvästi pelastuslaitoksen ilmoitusrajaa suuremmat. Nämä kohteet suunnitellaan valvontarekisteriin erillisiksi kemikaalivalvonnan kohteiksi, valvontaväliksi suunnitellaan keskimäärin 60kk.
- Kemikaali-ilmoitusten käsittely ja päätöksen lupaehtojen valvonta
- Nestekaasun käyttö ja varastointi muulloin kuin kaupan yhteydessä (isompana)

Tukesin lupakohteiden kemikaalivalvonta:

Tukesilla on kemikaalivalvontavastuu näistä kohteista. Pelastusviranomaisen osallistuu Tukesin valvontaan mahdollisuuksien mukaan. Resurssina koko A1-A6 valvontaa tekevä henkilöstö. Peruste: Pelastusviranomaisella on oikeus osallistua 30 §:n mukaiseen turvallisuus- ja kemikaaliviraston käyttöönottotarkastukseen sekä 28 §:n tarkastusohjelman mukaisiin tarkastuksiin.

5.7 Asiakirjavalvonta

Asiakirjavalvontaa tehdään yleensä osana palotarkastusta, mutta osaa asiakirjavalvonnasta voidaan tehdä irrallisena erilliseen valvontatapahtumaan nähden.

Asiakirjavalvonnalla tarkoitetaan toiminnanharjoittajien laatimien dokumenttien, tarkastuslaitosten pöytäkirjojen ja tarkastusliikkeiden raporttien käsittelyä. Tällaisia ovat mm. pohjavesialueella olevien maanalaisten öljysäiliöiden tarkastuspöytäkirjat, räjähdyssuojausasiakirjat, tarkastuslaitosten käyttöönotto- ja määräaikaistarkastuspöytäkirjat (paloilmoitin- ja sammutuslaitteisto), sekä pelastussuunnitelmat.

Asiakirjoissa havaittujen puutteiden johdosta tulee tarvittaessa käynnistää valvontatehtävä. Asiakirjavalvontaa hoitava pelastusviranomaisen arvioi, edellyttääkö puute välittömiä toimenpiteitä vai voidaanko asia käsitellä seuraavan määräaikaisen tarkastuksen yhteydessä.

Poistumisturvallisuusselvityksiä koskeva asiakirjavalvonta tehdään tämän valvontasuunnitelman kappaleen 5.4 mukaisesti.

Tarkastuslaitosten tarkastuspöytäkirjat paloteknisiinlaitteisiin liittyen käsitellään erillisen ohjeistetun prosessin mukaisesti.

5.8 Jälkivalvonta

Pöytäkirjassa annetut korjausmääräykset on aina todennettava. Valvontakäynnin yhteydessä sovitaan asiakkaan kanssa jälkivalvontatavasta. Pelastusviranomaisen tulee käyttää harkintaa asiakokonaisuus huomioiden soveltuvan jälkivalvontavan valitsemiseksi.

Mikäli jälkivalvonnassa todetaan, ettei annettuja korjausmääräyksiä ole noudatettu, neuvotellaan mahdollisesta korjausajan jatkamisesta tai hallintopakkokeinojen käyttämisestä. Mikäli korjausaikaa aiotaan jatkaa, tulee jatkoajan arvioinnissa havaita korjauksien etenemistä. Mikäli asiakirjavalvontaa ei katsota riittäväksi tavaksi, sovitaan jälkivalvontakäynti erikseen.

Asiakirjajälkivalvonnaksi voidaan lukea esimerkiksi sähköpostilla lähetetty dokumentti tai sanallinen selvitys korjaavien toimenpiteiden suorittamisesta. Myös puhelimella annettu selvitys voidaan katsoa riittäväksi.

Jälkivalvonnan suorittamisesta kirjataan aina pöytäkirja.

6 Viranomaisyhteistyö valvonnan suorittamiseksi

6.1 Viranomaisyhteistyön perusteet

Pelastuslain (379/2011) 42 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja turvallisuuden ylläpitämiseksi toimia yhteistyössä muiden viranomaisten sekä alueella olevien yhteisöjen ja asukkaiden kanssa sekä osallistua paikalliseen ja alueelliseen turvallisuussuunnittelutyöhön.

Yhteistyöllä pyritään ensisijaisesti turvallisuuden tuottamiseen mm. vaihtamalla riskitietoa ja toteuttamalla tarvittavia toimenpiteitä, kuten yhteisiä valvontakäyntejä. Yhteistyötä voidaan pitää tehokkaana silloin, kun se on luonteeltaan säännöllistä ja suunnitelmallista ja sen lähtökohdaksi on tunnistettu kaikki olennaiset toimijat. Velvoite koskee myös pelastuslaitosten välistä yhteistyötä

Pelastuslain (379/2011) 43 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee seurata onnettomuusuhkien sekä onnettomuuksien määrän ja syiden kehitystä ja niistä tehtävien johtopäätösten perusteella ryhtyä toimenpiteisiin onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja niihin varautumiseksi sekä tarvittaessa tehdä esityksiä muille viranomaisille ja tahoille.

Hallintolain (43/2003) 10 §:n mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa ja asian vaatimassa laajuudessa avustettava toista viranomaista tämän pyynnöstä hallintotehtävän hoitamisessa sekä muutoinkin pyrittävä edistämään viranomaisten välistä yhteistyötä.

Hallintolain (43/2003) 31 §:n mukaan (*selvittämisvelvollisuus*) viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

6.2 Yhteistyötahoja ja -muotoja

Yleisenä viranomaisten yhteistoimintamuotona on yhteistarkastusten tekeminen tarkoituksenmukaisissa kohteissa. Yhteistarkastuksissa tulee kiinnittää huomiota viranomaisten välisiin toimivaltakysymyksiin. Pelastusviranomaisen omasta valvontakäynnistä tehdään aina oma pöytäkirja.

Pelastuslaitos tekee yhteistyötä muun muassa seuraavien kunnallisten tahojen kanssa:

- ympäristöviranomaiset
- rakennusvalvontaviranomaiset
- kuntien muut viranomaiset

Edellisten lisäksi pelastuslaitos tekee yhteistyötä muun muassa seuraavien muiden viranomaisten kanssa:

- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES
- Poliisilaitokset
- Aluehallintovirastot
- Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset eli ELY-keskukset
- Valvira
- Onnettomuustutkintakeskus
- Hätäkeskuslaitos
- Puolustusvoimat

7 Valvontaprosessin päivitys jatkuu

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos on ottanut vuoden 2022 aikana käyttöön pelastuslaitosten kumppanuusverkoston turvallisuuspalvelualueella valmistellun ja pelastuslaitosten yhteisesti päättämän valvontaprosessin. Uusi valvontaprosessi on koulutettu henkilöstölle 3 eri vaiheessa. Palotarkastajat saivat koulutusta 2.2.2022, 6.10.2022 ja 22.11.2022.

Kuva 2: Valvontaprosessin eri vaiheet

Uuden valvontaprosessin käyttöönottoon liittyy myös todisteellinen tiedoksianto sekä hallintopakkomenettelyt. Todisteellinen tiedoksianto otetaan käyttöön vasta myöhemmin, todennäköisemmin uuden onnettomuuksien ehkäisyn sovelluksen yhteydessä. Tämän hetken arvio on, että OE-sovelluksen käyttöönotto tapahtuu vasta vuoden 2024 aikana. Hallintopakkokeinoihin liittyvää menettelyä valmistellaan yhteistyössä pelastuslaitosten kumppanuusverkoston kanssa.

8 Valvontatyön seuranta

Laki pelastustoimen järjestämisestä (613/2021, 16§) mukaisesti hyvinvointialueen on toiminnassaan varmistettava omavalvonnalla tehtäviensä lainmukainen hoitaminen. Hyvinvointialueen on varmistettava pelastustoimen palvelujen saatavuus, laatu ja vaikuttavuus. Tehtävien ja palvelujen omavalvonta on toteutettava osana niiden järjestämistä ja tuottamista. Hyvinvointialueen on laadittava järjestämisvastuuseensa kuuluvista pelastustoimen tehtävistä ja palveluista omavalvontaohjelma.

Tässä kappaleessa esimerkin tapaan kuvatut asiat määritellään tarkemmin pelastuslaitoksen omavalvontaohjelmassa, joka otetaan käyttöön vuoden 2023 aikana.

8.1 Määräperusteinen toteuman seuranta

Vuoden valvontasuunnitelma rakentuu siten, että jokaiselle vuoden valvontakiertoon osuvalle A1-A6 kohteelle määritetään vastuupalotarkastaja. Kohteiden vastuupalotarkastajat saavat henkilökohtaisen työlistan vuoden tarkastuksista tallinkuun alussa. Tavoite on, että valvontaa tehdään läpi vuoden tasaisesti neljännesvuosittain ja kaikki määräaikaiset palotarkastukset tulee olla tehtynä viimeistään suunnitteluvuoden loppuun mennessä. Valvontasuunnitelman mukainen valvontatyö laskutetaan hyväksytyin palveluhinnaston mukaisesti.

Valvontarekisteristä laaditaan neljännesvuosittain raportti määräaikaisesti valvottujen kohteiden lukumääriin perustuen sekä laskutuksen toteumasta. Havaittujen puutteiden perusteella ryhdytään tarvittaessa toimenpiteisiin asian korjaamiseksi

Valtakunnallinen raportointi tehdään pelastustoimen resurssi- ja toimenpiderekisteriin. (Pronto). Prontoissa on valtakunnallista seuranta varten taulukot, joihin sekä suunniteltu että toteutunut valvonta ja valvontaan kirjataan pääosin kunta ja valvontalajikohtaisesti. Valvonnan tilastotiedot siirretään Prontoon pelastuslaitoksen valvontarekisteristä keskitetysti kerran vuodessa, jolloin ne pysyvät vertailukelpoisina eri kuntien ja valvontalajien välillä.

Seurantaan voidaan ottaa myöhemmässä vaiheessa asioita, joilla voidaan arvioida valvonnan vaikuttavuutta. Näitä voivat olla esim. onnettomuusmäärien kehittyminen, valvonnasta kerätty palaute ja erheellisten paloilmoitusten määrä.

8.2 Laatu- perusteinen seuranta

Valvonnantöön laatua pyritään seuraamaan ja arvioimaan seuraavin menetelmin.

- Vuoden 2023 laatu- perusteisen seurannan painopisteenä on uuden valvontaprosessin omaksuminen ja siinä erityisesti valvonnan pöytäkirjojen sisältöön liittyvät asiat.
- Määräaikaisen valvonnan vaikuttavuuden parantaminen panostamalla jälkivalvontaan.
- Mahdollisesti saatavan asiakaspalautteen perusteella arvioidaan tarvittavat toimenpiteet ja niiden tarvittava laajuus tapauskohtaisesti.
- Tilastojen seuranta ja analysointi, esimerkiksi Pronton avulla; rakennuspalojen määrän kehitys, erheellisten paloilmoitusten määrä. Pelastuslain (379/2011) 43§ mukaisesti pelastuslaitoksen tulee seurata onnettomuusuhkien sekä onnettomuuksien määrän ja syiden kehitystä ja niistä tehtävien johtopäätösten perusteella ryhtyä osaltaan toimenpiteisiin onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja niihin varautumiseksi sekä tarvittaessa tehdä esityksiä muille viranomaisille ja tahoille.

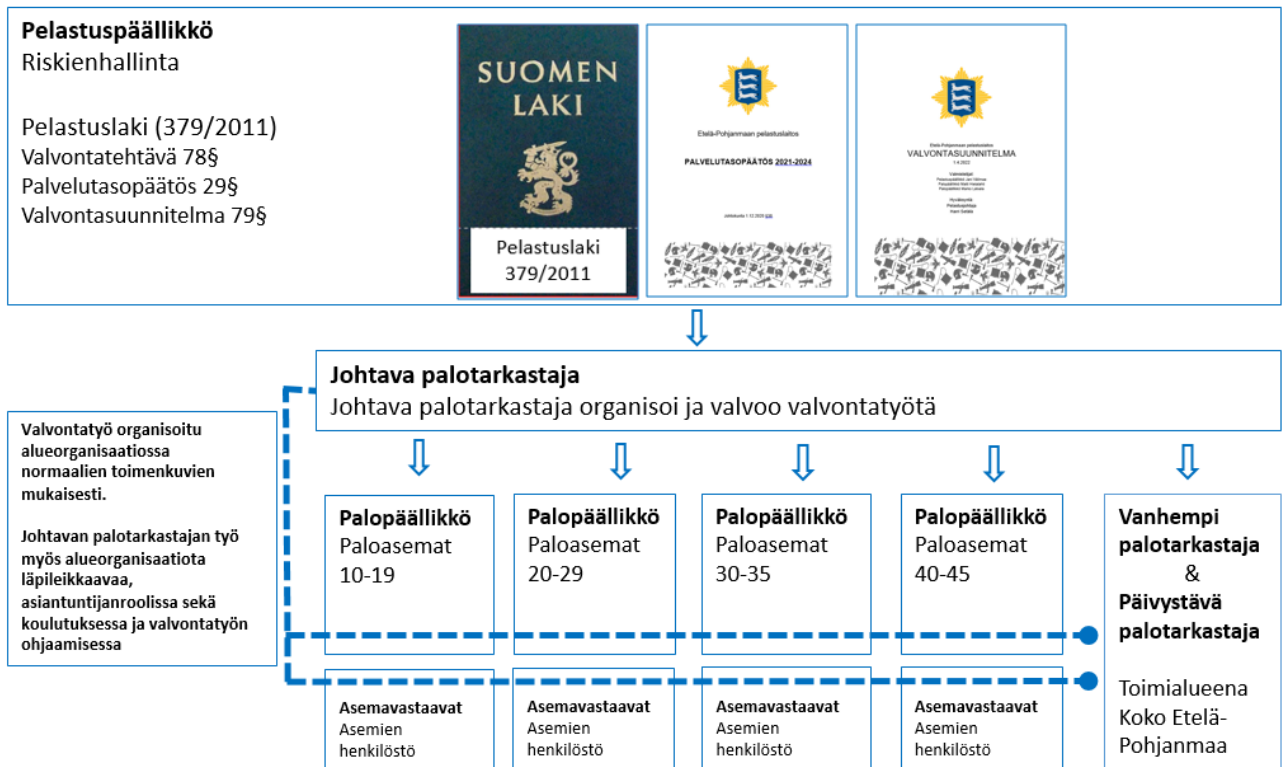
9 Valvonnan palveluhinnasto

Pelastuslaitoksen palveluhinnastosta päättää vuosittain Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto. Valvontatehtävästä perittävä maksu määräytyy Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuuston viimeksi hyväksymän taksapäätöksen mukaisesti.

10 Valvonnan resurssit

Pelastuslain (379/2011) 78§ mukaisesti pelastuslaitoksen on alueellaan valvottava pelastuslain 2 ja 3 luvun säännösten noudattamista. Valvonnan suorittamiseksi pelastuslaitoksen on tehtävä palotarkastuksia ja muita valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä.

Valvontaan käytettävät resurssit on päätetty Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksessä 2021–2024. Sen mukaan valvontatyöhön osallistuu koko henkilöstö toimenkuvien mukaan.

Valvontatyöhön määritellyt resurssit:

- Pelastuspäällikkö (riskienhallinta): palvelutasopäätös, valvonnan resurssit ja valvontasuunnitelma
- Johtava palotarkastaja: valvonnan organisoiminen, valvonnan kehittäminen, asiantuntijarooli ja toteuman valvominen neljännesvuosittain koko pelastuslaitoksen alueella valvontasuunnitelmassa määritetyllä tapaa.
- Palopäälliköt: ohjaavat valvonnan suunnittelua omassa asemaryhmässään johtavan palotarkastajan kanssa yhteistyössä. Palopäälliköt osaltaan valvovat omassa asemaryhmässä valvonnan toteutumista neljännesvuosittain.
- Vanhempi palotarkastaja: vaativien rakennuskohteiden rakentamisen ohjaus ja asiantuntijarooli koko pelastuslaitoksen alueella. Lisäksi valvontatyö painottuen A1-A6 kohteisiin ja erityisiin palotarkastuksiin valvontasuunnitelman mukaisesti
- Paloasemilla toimivat palotarkastajat: valvontatyö painottuen A1-A6 kohteisiin ja erityisiin palotarkastuksiin valvontasuunnitelman mukaisesti. Asiantuntijatehtävät ja rakentamisenohjaus, muun muassa uudisrakentamisessa. Päivystävänä palotarkastajana toimiminen
- Päivystävä palotarkastaja: Pelastuslaitoksen valvontatyö päivystävä resurssi virka-aikana. Asiakaspalvelu
- Muut päällystöviranhaltijat: osana toimenkuvaa valvontatyö painottuen A1-A6 kohteisiin valvontasuunnitelman mukaisesti
- Alipäällystö: osana toimenkuvaa A1-A6 kohteet valvontasuunnitelman mukaisesti ja paloturvallisuuden itsearviointikohteet, painottuen paloturvallisuuden itsearviointiin liittyviin tehtäviin.
- Miehistö: osana toimenkuvaa paloturvallisuuden itsearviointiin ja asuinrakennuksiin liittyviä valvontatehtävät. Myös miehistön tehtäviin kuuluu suorittaa tarvittaessa A1-A6 kohteiden valvontaa erikseen määrättyinä.
- Sihteeristö: osana toimenkuvaa valvontaprosessiin osallistuminen

LIITE 1: Paloturvallisuuden itsearviointimäärät

- Kunnittain ka/vuosi
- Vuodelle 2023 vahvistettu ja suunniteltu itsearviointimäärä

Kunta	Vuosittain tarkastettava itsearviointikohteiden määrä ka/vuosi	Suunnitellut kohteet vuodelle 2023
Alajärvi	459	314
Alavus	599	852
Evijärvi	114	135
Ilmajoki	431	457
Isojoki	152	149
Isokyrö	291	208
Karjajoki	88	95
Kauhajoki	593	565
Kauhava	704	718
Kuortane	200	175
Kurikka	852	1006
Lappajärvi	288	333
Lapua	514	377
Seinäjoki	1328	2398
Soini	117	141
Teuva	266	361
Vimpeli	170	150
Ähtäri	327	415
Yhteensä	7494	8849

Tämän taulukon "suunnitellut kohteet" lukumäärää verrataan vuoden lopussa toteumaan

LIITE 2: Yritys- ja laitoskohteiden A1-A6 suunnitellut valvontamäärät

- Vuodelle 2023 kunnittain ja valvontaluokittain

	<i>Kierrossa olevat 6-120kk olevat A1-A6 kohteet yhteensä</i>	A1 Ympäristöolosuhteissa käytössä olevat kohteet	A2 Opetusrakennukset ja päiväkodit	A3 Kokoon-tumis- ja liiketilat	A4 Teollisuus- ja varastorakennukset	A5 Maatalousrakennukset	A6 Muut rakennukset ja kohteet	A1-A6 Yhteensä
Alajärvi	273	17	10	14	36	7	12	96
Alavus	427	11	11	17	18	10	2	69
Evijärvi	89	4	2	3	5	4	1	19
Ilmajoki	346	8	10	12	21	33	8	92
Isojoki	68	2	0	2	0	0	5	9
Isokyrö	123	4	0	4	4	5	6	23
Karjajoki	52	1	0	1	1	4	1	8
Kauhajoki	386	8	2	21	20	12	17	80
Kauhava	606	20	10	23	36	35	22	146
Kuortane	125	3	0	1	7	4	1	16
Kurikka	655	18	13	27	27	44	39	168
Lappajärvi	119	4	6	7	2	4	1	24
Lapua	345	3	19	9	20	9	6	66
Seinäjoki	1165	48	35	39	59	19	29	229
Soini	105	7	2	4	6	5	3	27
Teuva	211	4	1	9	7	4	15	40
Vimpeli	91	4	2	3	11	0	5	25
Ähtäri	207	12	3	7	11	4	2	39
Yhteensä	5393	178	126	203	291	203	175	1176

Edellisen lisäksi vuoden 2023 valvontasuunnitelmassa on 20kpl kemikaalikohteiden kemikaalitarkastusta, jotka valvotaan kemikaalien osalta määräaikaisen palotarkastuksena

LIITE 3: Yritys- ja laitoskohteiden A1-A6 liitetaulukot

A1 kohteet:

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 1994	MERLOT kohdetyyppi	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Keskussairaalat, muut sairaalat	211, 213	A100		X ¹⁾						
Terveyskeskusten vuodeosastot	214	A105		X ¹⁾						
Terveystieteiden erityislaitokset, muut terveydenhuoltorakennukset (vain päiväkäytössä)	215, 219	A110					X			
Vanhainkodit, kehitysvammaisten hoitolaitokset	221, 223, 229	A115		X ¹⁾						
Palvelutalot										
sprinklattu (koko rakennus)		A120				X ²⁾				
sprinklaamaton (osittain tai kokonaan)				X ²⁾						
Tuettu asuminen ja muut vastaavat poistumisturvallisuusselvityskohteet	239	A125			X ²⁾					
Muut sosiaalitoimen rakennukset	239	A125				X ³⁾				
Lasten- ja koulukodit, vankilat, ympärivuorokautiset päiväkodit										
Vankilat	239			X						
Avovankilat	239	A130				X				
Lasten- ja koulukodit	241				X					
Ympärivuorokautiset päiväkodit	222				X					
Hotellit, loma-, lepo- ja virkistyskodit, muut majoitusliikerakennukset	121, 123, 129	A135			X					
Vuokrattavat lomamökkit ja -osakkeet	124						X ⁵⁾			X ⁶⁾
Leirintäalueet		A140					X			
Asuntolat, muut asuntolarakennukset	131, 139	A145						X ⁷⁾		

Taulukon harmaa palkki osoittaa suositellut minimi- ja maksimitarkastusväliä. Tähdellä merkityt suositellun keskimääräisen tarkastusvälin.

Mikäli kohteessa toiminta päättyneenä, voidaan valvontaväliksi valita 999 (ei erillinen tarkastuskohde)

Tarkennukset:

- 1) Tarkastusväli on tiheämpi, mikäli kohteessa ei ole automaattista sammutuslaitteistoa
- 2) Tarkastusväliä voidaan tarkentaa poistumisturvallisuusselvityksen päivittämisen yhteydessä (3 v. välein)
- 3) Suojatyörakennukset, vammaisten ja vanhusten palvelukeskukset, päihdehuollon rakennukset yms. päiväkäyttöiset tilat.
- 4) Suositukset: Vankilat 12 kk, avovankilat 36 kk. Lasten- ja nuorisokodit, sekä ympärivuorokautiset päiväkodit 24 kk.
- 5-6) Suositukset: Väliyrityksien kohteet 48 kk 5). Pienemmät kokonaisuudet 120 kk 6) (paloturvallisuuden itsearviointina).
- 7) Esimerkiksi vanhustenkotiyhdistysten tms senioritalot, jotka eivät ole kuitenkaan ole poistumisturvallisuusselvityskohteita. Vastaanottokeskuskäytössä olevat asuntolat 12kk välein

A2 kohteet:

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennusluokitus 1994	MERLOT kohdetyyppi	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Päiväkoti (päiväkäyttöiset)	231	A200								
alle 25 paikkaa							X			
25-100 paikkaa							X			
Yli 100 paikkaa				X						
Yleissivistävät oppilaitokset	511	A205								
alle 100 oppilasta (kyläkoulut)				X						
100 + oppilasta			X							
Keskiasteen oppilaitokset	521	A210			X					
Korkeakoulut ja tutkimuslaitokset	531, 532	A215					X			
Muut opetusrakennukset mm. kansanopistot yms.	541, 549	A220						X		

Taulukon harmaa palkki osoittaa suositellut minimi- ja maksimitarkastusvälit. Tähdellä merkityt suositellun keskimääräisen tarkastusvälin.

Mikäli kohteessa toiminta päättynyt, voidaan valvontaväliksi valita 999 (ei erillinen tarkastuskohde)

Tarkennukset:

A3 kohteet:

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 1994	MERLOT kohdetyyppi	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Liike- ja tavaratalot, myymälähallit, kauppakeskukset										
alle 400 m ²	111, 112, 119	A300								X
400-2 499 m ²	111, 112, 119						X			
2 500- 9 999 m ²	111, 112, 119				X					
10 000 m ² tai enemmän	111, 112, 119			X						
Anniskeluravintolat										
alle 50 asiakaspaikkaa		A305							X	
50-500 asiakaspaikkaa						X				
yli 500 asiakaspaikkaa				X						
Ruokailorasravintolat		A310								X ¹⁾
Teatteri- ja konserttirakennukset										
paikkaluku yli 300	311, 312	A315		X						
paikkaluku korkeintaan 300								X		
Kirjasto-, museo- ja näyttelyhallirakennukset										
Kirjastot ja museot	322, 323, 324	A320						X		
Näyttelyhallit						X				
Uskonnollisten yhteisöjen rakennukset	341, 342, 349	A325					X			
Muut kokoontumisrakennukset, kuten seura- ja kerhorakennukset sekä urheilu- ja kuntoilurakennukset	331, 351, 352, 353, 354, 359, 369	A330						X		
Liikenteen rakennukset										
lentotermiinaalit ja maanalaiset liikenneasemat	161	A335		X						
muut liikenteen rakennukset	162, 163, 164, 169								X ²⁾	

Taulukon harmaa palkki osoittaa suositellut minimi- ja maksimitarkastusväliä. Tähdellä merkityt suositellun keskimääräisen tarkastusvälin.

Mikäli kohteessa toiminta päätynyt, voidaan valvontaväliksi valita 999 (ei erillinen tarkastuskohde)

Tarkennukset:

1) Kohteella voi olla anniskelulupa, mutta toiminta on painottunut lounas- tai päivällisruokailuun

2) Muut liikenteen rakennukset (esim. pysäköintihallit, mutta ei yksittäiset autokatokset)

A4 kohteet:

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 1994	MERLOT kohdetyyppi	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]	
Energiantuotannon rakennukset alle 1 000 m ² 1 000 m ² tai enemmän Tuulivoimalaitos ja -puistot Yhteiskunnan Infrastruktuurin kannalta merkittävät laitokset ¹⁾	611, 613	A400						X			
					X						
		A405							X ²⁾		
			X ⁴⁾				X ⁵⁾			X ⁶⁾	
Teollisuushallit ja muut teollisuusrakennukset alle 1000 m ² 1000-4 999 m ² yli 5 000 m ²	691, 699	A410						X			
					X						
			X								
Teollisuus- ja pienteollisuustalot ³⁾ alle 1 000 m ² 1000-4 999 m ² yli 5 000 m ²	692	A415								X	
							X				
					X						
Varastorakennukset ³⁾ alle 1 000 m ² 1 000-9 999 m ² 10 000 m ² tai enemmän	711, 712, 719	A420								X	
							X				
					X						

Taulukon harmaa palkki osoittaa suositellut minimi- ja maksimitarkastusväliä. Tähdellä merkityt suositellun keskimääräisen tarkastusvälin.

Mikäli kohteessa toiminta päätynyt, voidaan valvontaväliksi valita 999 (ei erillinen tarkastuskohde)

Tarkennukset:

1) Valvontavälin määrittelyssä tulee käyttää tapauskohtaista harkintaa alla olevin esimerkein

4) Isot kaupunkija tai alueellista infra olevat laitokset tai huoltovarmuukeskuksen varastot

5) Kuntatason keskuksia palvelevat kaukolämpölaitokset ja jätevedenpuhdistamot

6) ns "kylmät" laitokset joissa ei henkilökuntaa esim vesihuollon pumppaamot, vesitornit, erilliset telekeskustilat.

2) Tuulivoimapuisto on yksi valvontakohde

3) Palovaarallisuusluokka ja varastoitavien tavaroiden ja tuotteiden vaihtuvuus on otettava huomioon esim. satamissa ja logistiikkakeskuksissa.

A5 kohteet:

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 1994	MERLOT kohdetyyppi	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	18 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Kotieläinrakennus, AVI:n ympäristölupa	811, 819	A500		X ¹⁾							
Kotieläinrakennus, josta ilmoitusvelvollisuus kunnan ympäristöviranomaiselle	811, 819	A505							X ²⁾		
Kotieläinrakennus, edellisiä pienemmät	811, 819	A510								X ³⁾	
Viljankuivaamorakennukset			Pääsääntöisesti tarkastetaan osana maatalan palotarkastusta, eli ei tehdä erillistä valvontakohdetta.								
Yksittäisen pienviljelijän pinei erillinen kuivaaja	891	A510								X ⁵⁾	
Maamiessseurojen ja kyläyhteisöjen yhteiskuivaajat sekä poikkevat polttoaineet							X ⁴⁾				
Muut maatalousrakennukset	892, 893, 899	A510	Tapauskohtainen harkinta⁶⁾								

Taulukon harmaa palkki osoittaa suositellut minimi- ja maksimitarkastusväliä. Tähdellä merkityt suositellun keskimääräisen tarkastusvälin.

Mikäli kohteessa toiminta päättynyt, voidaan valvontaväliksi valita 999 (ei erillinen tarkastuskohde)

Tarkennukset:

- 1) Ympäristönsuojelulaki 527/2014 liitteen 1 taulukko 2 mukainen AVIN ympäristöluvan vaatimat **eläinsuojat**
- 2) Ympäristönsuojelulaki 527/2014 liite 4 mukaiset eläinsuojat
- 3) Edellisiä pienemmä Y-tunnukselliset toimijat joissa eläimiä eläinsuojassa
- 4) Maamiessseuran/kyläyhteisön yhteiset viljankuivaamot, tai kiinteällä polttoaineella lämpökeskus kuivaajan osana tai kaasutoiminen kuivaaja, tarkastusvälin lähtökohta on 36 kk.
- 5) Yksittäisen viljelijän erillinen ja pieni käytössä olevan viljankuivaamon tarkastusväli 96kk, joka ei sijaitse maatalan yhteydessä
- 6) Tapauskohtainen harkinta. Esimerkiksi kasvihuoneet ja maatalouden erilliset varasto ja tuotantorakennukset

A6 kohteet:

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 1994	MERLOT kohdetyyppi	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Toimistot ja työpaikatilat	151	A600								X
Palo- ja pelastustoimen rakennukset, myös ensihoidon päivystyspisteet	721, 722, 729	A605						X		
Rakennus ei kuulu mihinkään A1-A6 kohdetyyppiin, mutta siihen on kytketty hätäkeskukseen (paloilmoitin tai sprinkler)		A610					x ⁽¹⁾			
Palo- ja räjähdysvaaralliset tilat: kylmä jakeluasema - ei rakennuksia jakeluasemat, esim. liikennemyymälät		A615				X				
Seveso-kohteet ja muut vastaavat (määräaikainen palotarkastus) ⁵⁾ turvallisuusselvityslaitos toimintaperiaatelaitos lupalaitos ilmoituslaitos (pelastuslaitoksen kemikaalivalvonta ilmoituskohteille) ⁶⁾ kemikaaliratapihat ja satamien vaarallisten aineiden kentät, maaliikenteen logistiikkakeskukset ²⁾		A620		X						
				X						
					X					
								X		
				X						
Turvetuotantoalueet Turvetuotantoalueet yli 10ha Turvetuotantoalue enintään 10ha		A625		X						
						X				
Kulttuurihistoriallinen rakennus: Haag -listan rakennukset ³⁾		A630	Tapauskohtainen harkinta							
Muut rakennukset ja kohteet ⁴⁾	999	A635	Tapauskohtainen harkinta							

Taulukon harmaa palkki osoittaa suositellut minimi- ja maksimitarkastusväliä. Tähdellä merkityt suositellun keskimääräisen tarkastusvälin. Mikäli kohteessa toiminta päättynyt, voidaan valvontaväliksi valita 999 (ei erillinen tarkastuskohde)

Tarkennukset:

- 1) Rakentamiseen liittyvää kohonnuta riskiä on hallittu automaattisella hätäkeskuksen valvontaan liitettyllä paloilmoinjärjestelmällä tai sammutuslaitteistolla. Esimerkiksi laajat parkkihallit taloyhtiöiden yhteydessä tai puukerrostalot. Näissä kohteissa paloturvallisuustekniikka valvontaan määräaikaisena palotarkastuksena, mutta itse taloyhtiö paloturvallisuuden itsearviointina
- 2) Trafi on määritellyt kemikaaliratapihat, logistiikkakeskusten ja -maaliikenneterminaalien tarkastusväliä määriteltäessä on huomioitava ainakin toiminnan laajuus ja mahdollisten vaarallisten aineiden osuus tavaravirrasta
- 3) Kulttuurihistoriallisesti tärkeiden kohteiden määrittelyssä hyödynnetään Museoviraston vuonna 2012 laatimaa Haag-listaa valtakunnallisesti tärkeitä kohteista.
- 4) Esim. kaivokset, maanalainen rakentaminen. Hylättyjä asuinrakennuksia ei luokitella tähän luokkaan
- 5) Kemikaalikohteiden määräaikaisen valvonnan väli, mikäli kohteen varsinainen toiminta ei sovellu paremmin johonkin muuhun A1-A6 luokkaan. Kohteen kemikaalivalvonnan suorittaa tukes, osallistutaan tukes tarkastukseen mahdollisuuksien mukaan
- 6) Pelastuslaitoksen erilliseen kemikaalivalvontaan asettamat kohteet, kemikaalivalvonnan osalta (sisäinen valvontakohde ER KEM).

LIITE 4: Valvontakohteen määrittäminen

Valvontakohteen määrittäminen valvontarekisteriin tarkoituksenmukaisen valvontavälin aikaansaamiseksi ei ole aina yksiselitteistä.

Valvontahenkilöstön tulee noudattaa seuraavia peruseriaatteita valvontakohteiden luokittelun ja valvontavälin määrittämisessä.

1. Kiinteistöllä käytännössä yksi valvottava kohde, jossa monta rakennusta

- Kohteessa vain yksi rakennus asetetaan pääkohteeksi, jolle määritellään valvontaväli ja kohdetyyppi.
- Loput rakennukset asetetaan edellisen alakohteiksi, ilman valvontaväliä.

2. Samassa rakennuksessa muutama toisistaan poikkeava toiminto, joilla olisi eri valvontaväli.

- Esimerkki 1: sama rakennus jossa pieni liiketilan <400m² ja ympärivuorokautinen päiväkotia
- Esimerkki 2: sama rakennus jossa toimii päivisin ruokaravintola ja öisin anniskeluravintola.
- Valintaan aina kohdetyyppi korkeamman riskin ja tiheämmän valvontavälin mukaisesti

3. Asuinkerrostalo jossa hätäkeskukseen kytketty paloilmoin tai sprinkler

- Kerrostalot merkataan asuinhuoneistoiksi ja 120 kk valvontaväli ja kohde on paloturvallisuuden itsearvioinnin piirissä.
- Kuitenkin nykyään rakennetaan esimerkiksi korkeita kerrostaloja ja puukerrostaloja, joiden rakennuslupa on perustunut siihen, että rakennukseen on asennettu paloilmoin tai Sprinkler.
- Tällaiselle kohteelle lisätään myös sisäinen valvontakohde ja asetetaan valvontakiertoon paloturvallisuustekniikan osalta.